

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

NOVO POTRJENI SLOVENSKI KLONI VINSKE TRTE

**Tanja Vaupotič¹, Anastazija Jež Krebelj², Katja Šuklje², Franc Čuš²,
Stanko Vršič³, Janez Valdhuber³, Denis Rusjan⁴**

Vinogradniški posvet, 30.11.2022

¹KGZS-Kmetijsko gozdarski zavod Maribor

²Kmetijski inštitut Slovenije

³Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Maribor

⁴Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta

Selekcija vinske trte

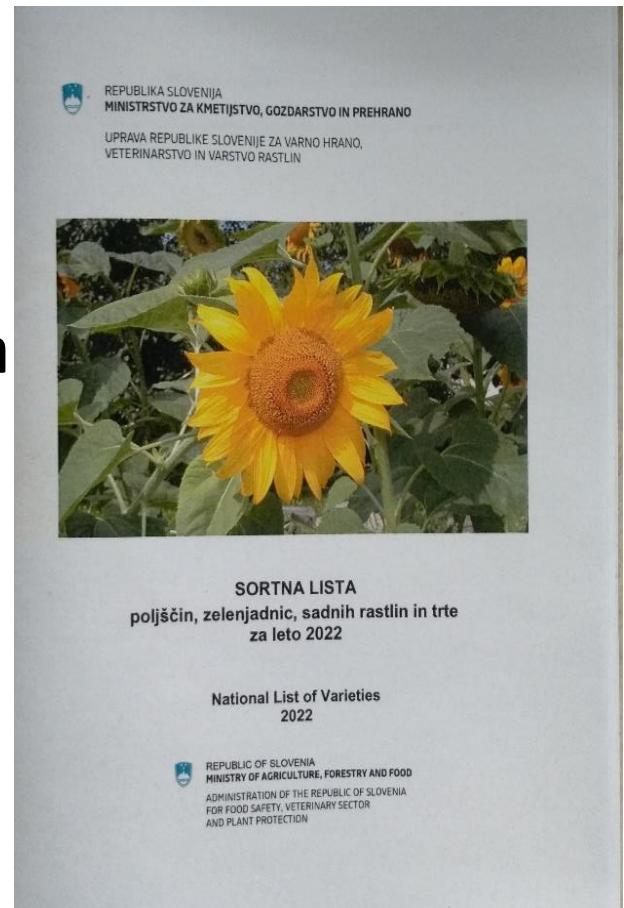
- Vinorodna dežela: Podravje in Posavje
Izvajanje: KGZS-Zavod MB, KIS in FKBV

- Leto 2022: novi kloni sort Kraljevina
Modra frankinja
Čaka se na genetsko potrditev istovetnosti enega klonu.

Zagotavljanje izhodiščnega materiala

- Vinorodna dežela: Podravje
Posavje
- Material za postavitev matičnih
nasadov

Objava v Sortni listi poljščin, zelenjadnic, sadnih rastlin in trte UVHVVR, dostopna na spletu

<https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/uprava-za-varno-hrano-veterinarstvo-in-varstvo-rastlin/o-upravi/sektor-za-zdravje-rastlin/sortna-lista-republike-slovenije/>

Časovni potek selekcije

- Pomembnejša bela sorta v Posavju (160 ha), v Podravju (4 ha)
- Začetek selekcije leta 2003, lokacija Hrastje-Gracarjev Turn odbrano 25 elitnih trt, ki so bile vključene v predklonsko selekcijo
- 18 kandidatov uvrščeno v ožji izbor (srednje rodni, nekoliko višji sladkorji, skupne kisline 7,2-8,2 g/l)
- Leta 2005 posajeno 1205 trt na lokaciji Drča v Pleterju, nastop polne rodnosti 2007 in 2008
- Leta 2011 spremljanje 8 klonskih kandidatov
- Leta 2018 sajenje 2 kandidatov na lokaciji Litmerk
- Opravljeni potrebni zdravstveni testi

Foto: Tanja Vaupotič, 2022

KRITERIJI

- Tip grozda
- Sladkorna stopnja
- Količina pridelka
- Vsebnost kislin
- Občutljivost na sivo grozdno plesen
- Čas dozorevanja

Potrditve klonov

V letu 2022 izdelani zaključni poročili in potrjena klon KR SI-27 in SI-29

Objava v Sortni listi poljščin, zelenjadnic, sadnih rastlin in trte, 3. avgust 2022, UVHVVR

Parametri

- Pridelek izenačen
- Masa 100 j višja kot pri standardu
- Sladkor višji
- Skupne titracijske kisline nižje
- Odporna na sivo grozdno plesen

KRALJEVINA SI-27
(foto: A. J. Krebelj)

KRALJEVINA SI-29
(foto: A. J. Krebelj)

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PPREHRANO
UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

A photograph of a large sunflower in bloom, surrounded by green leaves.

SORTNA LISTA
poljščin, zelenjadnic, sadnih rastlin in trte
za leto 2022

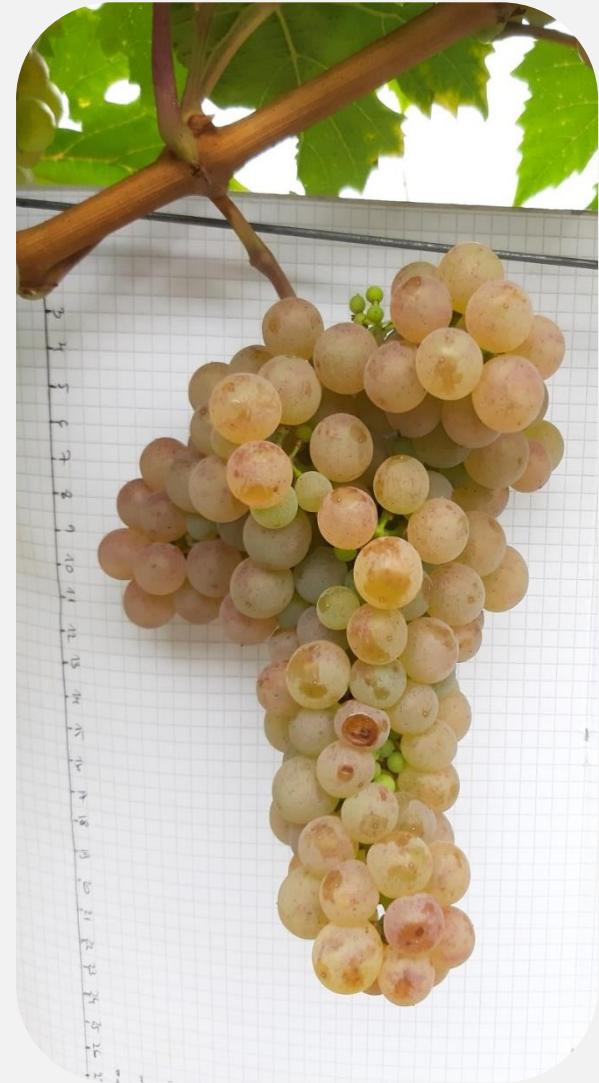
National List of Varieties
2022

REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND FOOD
ADMINISTRATION OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA
FOR FOOD SAFETY, VETERINARY SECTOR
AND PLANT PROTECTION

Klon	Št. grozgov	Masa grozda [g]	Masa 100 jagod [g]	Pridelek /trto [kg]	sladkor [Oe]	Skupne kis. [g/l]	Odrezan les [kg]	VINO Alk %vol	VINO ekstrakt brez slad. g/l	VINO red. slad g/l	VINO Skup. kisl. g/l	VINO Hlapne kisl. g/l	VINO pH
KR SI-27	10	351	250	3,5	77	6,4	0,476	11,4	17,4	1,8	6,7	0,5	3,1
KR SI-29	10,3	350	226	3,5	75	6,4	0,41	11,3	19,2	1,2	6,9	0,5	3,1

Kraljevina klon SI-27

Tehnološki parametri	Kraljevina klon SI-27
Število grozdov na trs	10
Masa grozda (g)	351
Masa 100 jagod (g)	250
Masa pridelka /trto (kg)	3,5
Sladkorna stopnja v moštu ($^{\circ}$ Oe)	77
Skupne kisline v moštu (g/L)	6,4
pH mošta	3,0

Slika Kraljevina kl. SI-27: KIS, A.J. Krebelj 2021

Kraljevina klon SI-29

Tehnološki parametri	Kraljevina klon SI-29
Število grozdov na trs	10,3
Masa grozda (g)	350
Masa 100 jagod (g)	226
Masa pridelka /trto (kg)	3,5
Sladkorna stopnja v moštu ($^{\circ}$ Oe)	75
Skupne kisline v moštu (g/L)	6,4
pH mošta	3,0

Slika Kraljevina kl. SI-29: KIS, A.J. Krebelj 2021

Modra frankinja

KRITERIJI ODBIRE

- Tip grozda
- Sladkorna stopnja
- Količina pridelka
- Vsebnost kislin
- Občutljivost na sivo grozdno plesen
- Čas dozorevanja
- Vsebnost fenolnih snovi

Vir: KIS, A.J. Krebelj 2021

Časovni potek selekcije

- Pomembna rdeča sorta v Posavju (450 ha), v Podravju (150 ha)
- Selekcija leta 1992-1996, lokacija Pišece, 35 elitnih trt
- 19 kandidatov leta 1996 posajeno na preizkusno lokacijo Vidošiči
- 10 kandidatov druge množitve posajeno na lokaciji Gadova Peč (965 trt)
- Leta 2014 delo na 5 odbranih kandidatih, posajenih v Litmerku
- Zaradi težav z boleznimi in virusi čiščenje in vzgoja novih matičnih trt s tehniko tkivnih kultur
- Vsa leta opravljeni potrebni zdravstveni testi, po zadnjih testiranjih 2 kandidata izločena

MF KL. SI-48

MF KL. SI-47

Foto: Tanja Vaupotič, 2022

Potrditev klonov

V letu 2022 izdelani zaključni poročili
in potrjena klena MF
SI-47 in MF SI-48

Objava v Sortni listi poljščin,
zelenjadnic, sadnih rastlin in trte
UVHVVR, dostopna na spletu
<https://www.gov.si/dravni-organi/organi-v-sestavi/uprava-za-varno-hrano-veterinarstvo-in-varstvo-rastlin/o-upravi/sektor-za-zdravje-rastlin/sortna-lista-republike-slovenije/>

Parametri

- Klon SI-47 povprečno roden, klon SI-48 nekoliko manj
- Oba dosegata visoke sladkorne stopnje
- Odpornost na sivo grozdno plesen (vpliv vremenskih razmer)
- Pomemben parameter vsebnost fenolnih snovi (potencial za staranje)

Klon	Št. grozdov	Masa grozda [g]	Masa 100 jagod [g]	Pridelek /trto [kg] [Oe]	sladkor	Skupne kis. [g/l]	Odrezan les [kg]	VINO Alk %vol	VINO ekstrakt brez slad. g/l	VINO red. slad g/l	VINO Skup. kisl g/l	VINO Hlapne kisl g/l	VINO pH
MF SI-47	27,9	120,7	205,6	3,5	92	7,7	1,1	12,4	25,6	1,1	6	0,59	3,33
MF SI-48	25,2	83,9	190,7	2,1	93	7,7	1	12,7	26,6	1,1	6,1	0,67	3,49

Klon	Skup. pol. [mg kat/l]	Skupni antociani [mg/l]	Resverat. [m/lg]
MF SI-47	1922,4	474,1	11,3
MF SI-48	1637,1	452,8	10,8

BIOLOŠKI RAZKIS, MASA LESA
foto: Tanja Vaupotič, Maja Ozmeč

Modra frankinja klon SI-48

Tehnološki parametri	Modra frankinja klon SI-48
Število grozdov na trs	25,2
Masa grozda (g)	83,9
Masa 100 jagod (g)	190,7
Masa pridelka /trto (kg)	2,1
Sladkorna stopnja v moštu (°Oe)	93
Skupne kisline v moštu (g/L)	7,7
pH mošta	3,4

Modra frankinja kl. SI-48: KIS, A.J. Krebelj 2021

Modra frankinja klon SI-47

Tehnološki parametri	Modra frankinja klon SI-47
Število grozdov na trs	27,9
Masa grozda (g)	120,7
Masa 100 jagod (g)	205,6
Masa pridelka /trto (kg)	3,5
Sladkorna stopnja v moštu (°Oe)	92
Skupne kisline v moštu (g/L)	7,7
pH mošta	3,4

Modra frankinja kl. SI-47: KIS, A.J. Krebelj 2021

V teku.....

Preizkušanje klonskih kandidatov (začetek 2021)

- Muškat Ottonela (8)
- Sivega pinota (5)
- Dokončati delo pri RM, RR, ŠI

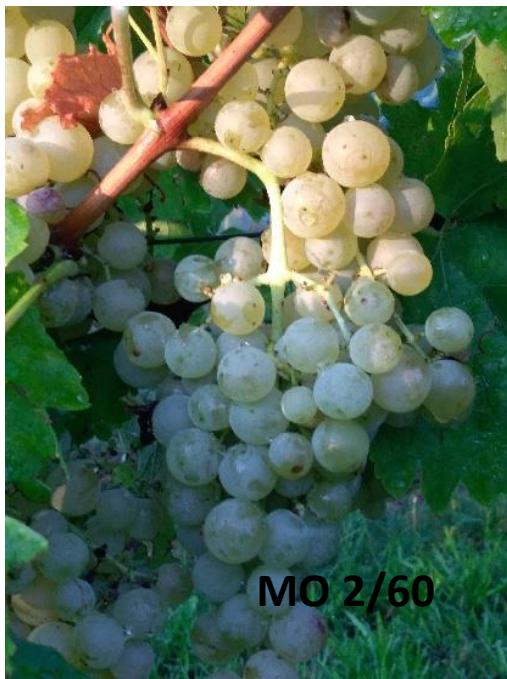
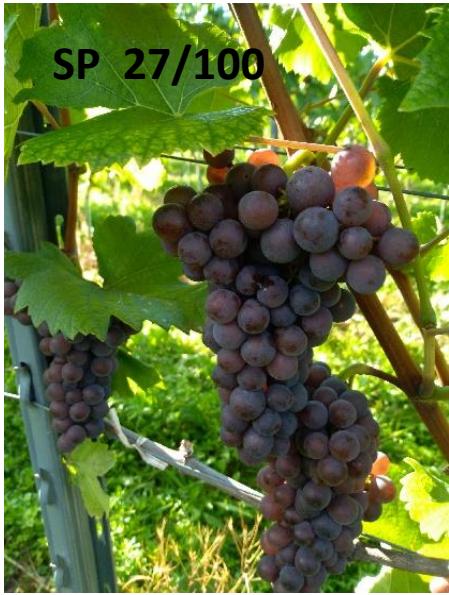

Foto: Tanja Vaupotič, Maja Ozmec

Muškat Ottanel

	Pridelek/trto (kg)	Masa 100 jagod (g)	Brix	pH	TA (g/L)	YAN (mg N/L)
MO 1/4	3.0	262.4	19.4	3.53	5.4	163
MO 1/8	3.6	226.6	19.4	3.55	5.27	140
MO 1/14	2.4	254.4	20.6	3.57	5.05	136
MO 1/39	3.0	268	19.4	3.55	5.13	142
MO 1/40	3.2	255.5	19.6	3.56	5.18	132
MO 2/50	2.0	272.2	20.2	3.67	4.9	151
MO 2/60	3.1	274.3	19.6	3.61	5.13	153
MO 2/58	3.1	234.9	20.6	3.55	4.89	119

Sivi pinot

	Pridelek/trto (kg)	Masa 100 jagod (g)	Brix	pH	TA (g/L)	YAN (mg N/L)
SP 12/43	2.4	185.31	22.4	3.32	6.95	175
SP 21/117	2.3	170.29	22.4	3.31	6.16	148
SP 12/84	2.5	198.2	21.8	3.33	6.73	157
SP 27/100	2.2	175.68	21.9	3.4	6.24	161
SP 13/59	2.0	176.92	22.1	3.38	6.09	158

Bazni matičnjak Litmerk

- Leta 2019 del prvotno zasajene površine izkrčen
- Tla so 2 leti počivala
- Globoka obdelava v vrsti in med vrstami
- Ohranjena obstoječa armatura
- Zemlja pripravljena tik pred sajenjem
- Ob pomoči sodelavcev matičnega Zavoda posajeni korenjaki podlag:
  - K 5BB 13-5 Gm
  - SO4 kl. 47 Gm
  - Paulsen 1103, kl. 92 Gm in kl. 94 Gm
- Predvidena obnova matičnega nasada v Litmerku
- Letos v ta namen opravljena obsežna zdravstvena testiranja - 540 vzorcev

Priprava zemlje za sajenje

Dozorevanje podlag

Foto: Tanja Vaupotič, Maja Ozmec

Tolerantne sorte

Lokacija: Litmerk
V letu 2020 posajeno cca. 600 trt, dosajeno 2021, skupaj 670 trt

- Sorte, ki so vključene v trsn izbor (Solaris, Muskaris, Sauvignier gries, Johanitter, Monarch)
- Češki križanci (Savilon, Vesna, Marlen, Hibernal, Laurot, Kofranka)
- Ostale sorte (Donauresling, Pinotin, Pinot Nova, Sauvignac, Bronner, Blütenmuskateller, Cerasin in (Modri Pinot x Regent)
- Dobra odpornost na bolezni v letu 2022 (2 tretiranji - 1 pred in 1 po cvetenju ter tretiranje proti ameriškemu škržatku)
- Predvidena vključitev JSZVR v ocenjevanje odpornosti

NASAD OB KLETI LITMERK

Foto: Tanja Vaupotič, Maja Ozmeč

Sauvignier gries pred predelavo

HVALA ZA POZORNOST!

**KGZS-Zavod MARIBOR
STS Ivanjkovci**

**HVALA VSEM POSAMEZNIKOM
IN STROKOVNIM INŠTITUCIJAM
TER PODJETJEM**

OB POTRDITVI ZAHVALA

**SLUŽBI ZA URADNO POTRJEVANJE
UPRAVI RS ZA VARNO HRANO, VETERINASTVO
IN VARSTVO RASTLIN**

